

**REISVERSLAG
WERKBEZOEK DG'S
AAN DRENTHÉ**

**19 EN 20
AUGUSTUS 2021**

Dwars door Drenthe

Aan de vooravond van een nieuw parlementair jaar waren jullie te gast in onze mooie provincie, in het gezelschap van Drentse bestuurders, ondernemers, inwoners en jullie collega's van andere departementen. In een informele setting hebben jullie kennis kunnen maken met de Drentse gastvrijheid (en gezelligheid!) en zijn jullie bijgepraat over een aantal actuele thema's, onderwerpen waarvan wij denken dat het belangrijk is dat 'Den Haag' er kennis van heeft.

In woord en beeld blikken we graag met jullie terug op een mooie avond en een nuttige en leerzame dag.

DEELNEMERS

College van GS Drenthe en:

- Marcelis Boereboom, DG Hoger Onderwijs, Wetenschap, Emancipatie en tevens directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering, OCW
- Kees van der Burg, DG Mobiliteit, IenW
- Bert van Delden, plv. DG Bestuur, Ruimte en Wonen, BZK
- Ronnie van Diemen, DG Curatieve Zorg, VWS
- Jan Bert Dijkstra, directeur Programma Mobiliteit en Gebieden, IenW
- Sandor Gaastra, DG Klimaat en Energie, EZK
- Carsten Herstel, DG Sociale Zekerheid en Integratie, SZW
- Feite Hofman, plv. DG Hoger Onderwijs, Wetenschap, Emancipatie en tevens directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering, OCW
- Erik-Jan van Kempen, DG Omgevingswet, BZK
- Johan Osinga, DG Natuur, Visserij en Landelijk gebied, LNV
- Gijs Postma, MT-lid Directie Elektriciteit, EZK
- Elske Smith, raadadviseur Economie en Bedrijfsleven, AZ
- Focco Vijselaar, DG Bedrijfsleven en Innovatie, EZK
- Barbera Wolfensberger, DG Cultuur en Media, OCW

Het samenzijn werd op donderdagavond 19 augustus op inspirerende wijze ingeluid door museumdirecteur Harry Tupan, die ons door 'zijn' Drents Museum leidde. Hij vertelde niet alleen over de collecties maar ook over de bijzondere band tussen het museum, de provincie Drenthe en de rest van de wereld.

DONDERDAG 19 AUGUSTUS

Het aansluitende diner vond plaats in de Oude Statenzaal in het museum. Bijzonder, want hier kwamen ooit de Staten van Drenthe voor beraad bijeen.

Tijdens het diner hebben we in een drietal presentaties aandacht besteed aan de drie thema's die centraal stonden tijdens dit meerdaagse samenzijn.

Assen en Zuidoost-Drenthe staan hierin centraal. Voor de noodzakelijke steun in de rug van deze stad en regio hebben we de aandacht en betrokkenheid van alle departementen nodig. Onze plannen hebben betrekking op tal van facetten, zoals de economische, sociale en infrastructurele ontwikkeling.

Deze aandacht is terug te brengen tot drie hoofdonderwerpen:

1. De komst van een Rijksdienst naar Assen
2. De mogelijkheid van vestiging van grootschalige maakindustrie in Zuidoost-Drenthe
3. De voortzetting Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe

Zangers Martijje Lubbers zorgde samen haar toetsenist Tony Hoyting voor de muzikale omlijsting van de inhoudelijke bijdragen. Op gloedvolle en poëtische wijze bezong zij – uiteraard in het Drents – de Drentse manier van kijken, leven en liefhebben.

Aj goed kiekt, kuj het zien
Aj goed luustert bovendien
In elk beeld, in elk verhaol
Let goed op, dan ziej de liefde wel
Let goed op, dan ziej de liefde wel

Kom en kiek met mij, 'k laot je 't zien deur mien ogen
Kom en kiek met mij, ik vertel je wat ik zie
Drenthe op zien mooist, veur gienien meer verbörngen
Aj deur mien ogen kiekt, dan vuul jij ok de magie

VRIJDAG 20 AUGUSTUS

Tijdens het werkbezoek hebben jullie ervaren hoe het is om in een waterstofbus te rijden. In Drenthe is de waterstofbus al sinds 2017 in gebruik. Sinds het voorjaar 2021 zijn er in Drenthe en Groningen twintig aangeschaft. Tanken van de bussen vindt vooralsnog plaats op de busstalling in Groningen, bij een waterstoftankstation van Shell.

In Emmen komen er in 2022 tien nieuwe waterstofbussen bij, mede dankzij een bijdrage van de provincie. Vanaf 2022 kunnen bussen en vrachtwagens groene waterstof tanken, die op het GZI-terrein wordt geproduceerd. En we zijn bezig om vijf extra waterstofvulpunten in de provincie te realiseren. De vulpunten vormen samen een dekkend

netwerk voor de hele provincie. Ook wordt in het kader van HEAVENN, met cofinanciering vanuit de provincie, gewerkt aan leasemogelijkheden voor waterstofauto's en trucks. Medewerkers van de provincie Drenthe rijden voor dienstreizen in een waterstofauto. De provincie heeft vier waterstofauto's beschikbaar.

Een nieuwe Rijksdienst in Assen

De eerste stop met de waterstofbus was bij het NAM-gebouw in Assen. Het besluit van het Rijk om met de gaswinning in Groningen te stoppen, heeft grote economische gevolgen voor de regio Assen. Er gaat veel werkgelegenheid verloren, en dat betreft veel hoogopgeleid personeel. De werkgelegenheid bij de NAM is inmiddels teruggelopen van 3.500 medewerkers in de hoogtijdagen, naar ongeveer 1.000 mede-

werkers, van wie er nog 500 werkzaam zijn in Assen. De Assense wethouders Vlieg en Pauwels vertelden ter plekke hoe gemeente en provincie alles in het werk stellen om dit verlies van de werkgelegenheid op te vangen én wat de regio daarbij te bieden heeft. Vandaar het warme pleidooi richting Den Haag in Assen een (nieuwe) Rijksdienst te vestigen.

Het Hunebedcentrum

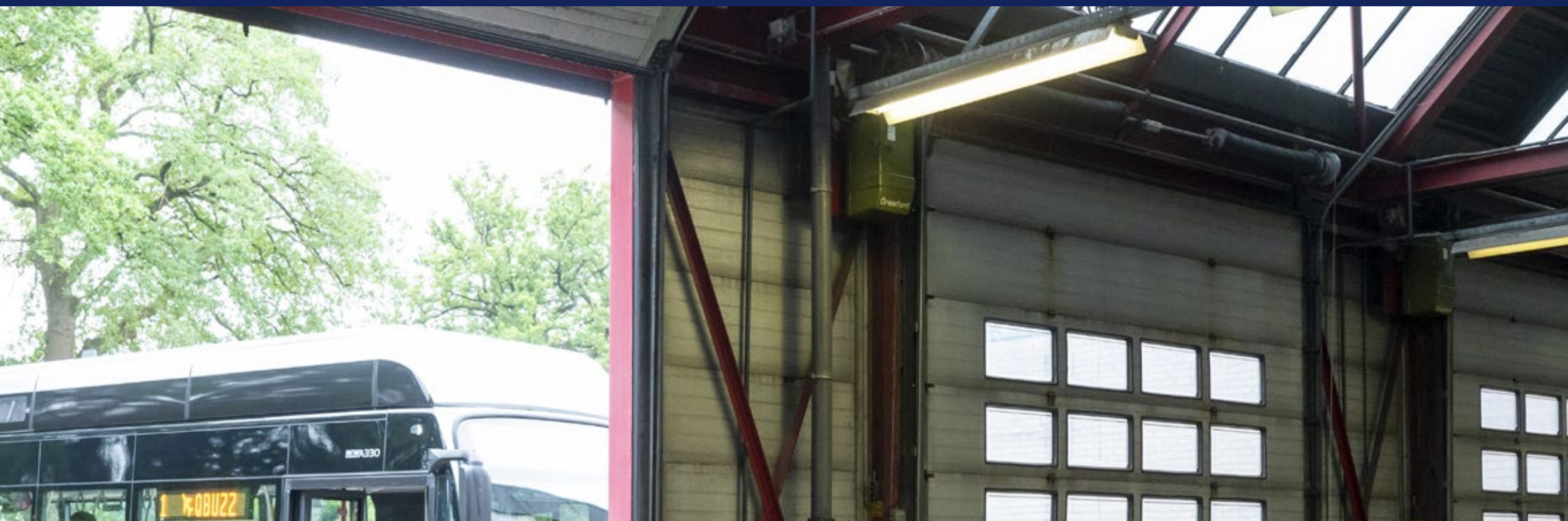
Bij een bezoek aan Drenthe mogen de iconische hunebedden natuurlijk niet op het programma ontbreken. In Borger bevindt zich het Hunebedcentrum, waar wij door Harrie Wolters, directeur van het Hunebedcentrum, zijn rondgeleid langs de plekken die ons herinneren aan het leven van 5.500 jaar geleden. De grote stenen

bouwwerken roepen ontzag op en ook verbazing. In Drenthe liggen bijna alle hunebedden van Nederland, de grootste ligt bij het Hunebedcentrum in Borger. Jaarlijks komen er zo'n 90.000 bezoekers. In 2019 is het Hunebedcentrum vernieuwd en heeft het meer interactiviteit en beleevingswaarde gekregen. In het

Oertijdpark maken bezoekers een reis door 150.000 jaar geschiedenis en ervaren zij het leven in de prehistorie. Het Hunebedcentrum richt zich op educatie over en behoud van de hunebedden, vertelt het verhaal van de hunebedbouwers en laat je met andere ogen kijken naar het landschap.

Van busremise naar Regiocampus

Vanaf Borger werd de reis voortgezet naar het zuidoosten van de provincie. Naar de oude busremise van Emmen om precies te zijn, een locatie die wordt getransformeerd naar een Regiocampus. Hier krijgt de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen (NHL Stenden, Drenthe College en de RUG) en overheden (provincie en gemeente Emmen) gestalte.

De Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe

De Regiocampus is één van de onderdelen van de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe. Deze Regio Deal is in 2019 van start gegaan en is het vliegwiel voor een brede stimulering van werken, welzijn en wonen in deze regio. Samen met het Rijk willen we deze impulsen omzetten naar structurele samenwerking.

Hiervoor vragen wij het Rijk de samenwerking in deze Deal te verlengen en in de komende kabinetsperiode 40 miljoen euro te investeren in de brede welvaart in deze regio.

Jan van der Maat, een van de initiatiefnemers, vertelde meer over de Regiocampus en liet in een animatie zien

hoe het gebouw er in de toekomst uit moet komen te zien.

Bij de busremise waren ook lokale partners van de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe aanwezig.

De Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe

In een vraaggesprek vertelde een viertal inwoners c.q. ondernemers uit Zuid- en Oost-Drenthe wat de Regio Deal in de praktijk voor hen betekent.

Wytse Bouma, voorzitter van Wijkbelangen Emmerhout vertelde hoe er in de wijk Emmerhout met middelen vanuit de Regio Deal wordt gewerkt aan de verduurzaming van huizen:

“In de wijk Emmerhout hebben veel eigenaren van goedkope koopwoningen niet voldoende middelen om hun woning toekomstbestendig te maken en te verduurzamen. Zij willen dat wel, maar er is een gebrek aan kennis en geld. Vanuit de Regio Deal worden hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Hierbij wordt met hulp van een onafhankelijke deskundige gewerkt aan een stappenplan richting verduurzaming.

”

Meegaan in de digitale wereld is ook voor (familie)bedrijven in de vrijetijdssector van groot belang. Ondernemers uit de vrijetijdssector in de deelnemende gemeenten zijn vanuit de Regio Deal uitgenodigd om deel te nemen aan workshops. Anke Pepping van Theater Hofpoort vertelde over het belang van dergelijke workshops:

“Vaak is digitalisering een ondergeschoven kindje en wordt er gezegd: dat weten we allemaal toch al. Maar dat is niet het geval. Onwetendheid zorgt ervoor dat organisaties onvoldoende profiteren van alle mogelijkheden, dat is zonde.

”

Henriëtte Waaijberg van Restaurant Narline volgde ook de workshop Digitalisering Vrijetijdseconomie:

“Op deze manier kun je als ondernemer daadwerkelijk kijken waar je staat, waar je naartoe wilt en wat daarvoor nodig is.

”

In de regio is een tekort aan gekwalificeerd personeel in de zorg- en welzijnssector. Jonge mensen trekken weg om hun opleiding te volgen en keren vervolgens niet terug. Om deze groep toekomstige werknemers voor de regio te behouden, is het van belang dat ze hier opgeleid kunnen worden. Als eerste stap is er een opleiding voor verpleegkundig personeel van start gegaan. MBO-verpleegkundigen kunnen sinds februari 2020 in de regio de flexibele opleiding volgen tot HBO-verpleegkundige. Zij volgen de opleiding voor het grootste deel bij het bedrijf waar zij in dienst zijn en zitten een dag per week op school. Partners zijn zorgaanbieders, waaronder Icare, Tangenborgh en Treant, én de onderwijsinstellingen Drenthe College en NHL Stenden.

Miranda Hartman, adviseur praktijkleren bij zorginstelling Tangenborgh:

“De opleiding is essentieel om HBO-zorgpersoneel langer te behouden voor Zuid- en Oost-Drenthe. Door de vergrijzing zal de behoefte aan HBO-geschoolde verpleegkundigen alleen maar groter worden. Dankzij de opleiding HBO-V kunnen we in die behoefte voorzien.

”

Universiteit van het Noorden

De bestuursvoorzitter van de RUG, Jouke de Vries, vertelde over de ontwikkelingen rondom de Universiteit van het Noorden. Onder deze naam hebben de noordelijke kennisinstellingen Rijksuniversiteit Groningen, Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool Van Hall Larenstein, NHL Stenden Hogeschool en het Universitair Medisch Centrum Groningen de handen ineengeslagen. Zij werken constructief samen aan de bevordering van de brede welvaart in Noord-Nederland en Noordwest-Duitsland.

De Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe

Gedeputeerde Henk Jumelet legde uit tot welke mooie resultaten de Regio Deal leidt, voor wie deze deal werkt en waarom het van belang is dat deze wordt voortgezet.

De pijlers onder de Regio Deal zijn als gezegd:

1. Wonen
2. Werken – onderwijs
3. Werken – economie en werkgelegenheid
4. Welzijn

Na dit plenaire deel van de dag is de groep uiteengegaan in vier kleinere groepen, om op één van deze onderdelen verdiepend met elkaar in gesprek te gaan over de ontwikkelingen binnen de Regio Deal.

DE THEMATISCHE WERKBEZOEKEN

**KOM EN KIEK MET MIJ,
IK VERTEL JE WAT IK ZIE**

(Martijje Lubbers)

CuRe Technology BV

Eén groep vertrok met gedeputeerde Henk Brink en Commissaris Jetta Klijnsma naar het Rundedal, een gebied in Zuid- en Oost-Drenthe waar kansen liggen voor economische ontwikkeling. Er werd een bezoek gebracht aan bedrijvenpark GETEC en tot slot keerde de groep terug naar Emmen, waar verder werd ingezoomd op de maakindustrie in Emmen, bij CuRe Technology BV. Dit is een chemiebedrijf dat onlangs een innovatieve techniek heeft ontwikkeld voor de chemische recycling van vervuild en gekleurd plastic (PET).

Dankzij deze techniek is een beduidend groter hergebruik van vervuild plastic mogelijk. Inmiddels heeft de pilotplant zich bewezen en is de volgende stap opschaling naar een demoplant. De potenties van de techniek zijn zodanig dat vanuit het internationale bedrijfsleven met grote belangstelling wordt gekeken naar de verdere ontwikkeling. Hierbij waren Guido Rink en Jisse Otter aanwezig, beiden wethouder in Emmen.

IntoNature

Onder aanvoering van gedeputeerde Cees Bijl bracht een andere groep een bezoek aan de kunstexpeditie IntoNature in het natuurgebied Bargerveen. IntoNature is een kunstexpeditie door het Drentse landschap. Fietsend en wandelend werden werken bekeken van internationaal gerenommeerde kunstenaars.

De Veltstroom

Gedeputeerde Hans Kuipers nam zijn gasten mee naar gezondheidscentrum De Veltstroom in Coevorden. Tijdens dit bezoek werd stil gestaan bij een aantal thema's, zoals Kansen4Kinderen en de rol van huisartsen bij zorg en welzijn in De Veltstroom. Ook werd ingezoomd op de gebiedsgerichte aanpak van de provinciale woonopgave. Via concrete projectondersteuning aan gemeenten worden nieuwbouw en transformatieprojecten ondersteund om de aanpak van de woonopgave te versnellen. Gedeputeerde Kuipers heeft aangeboden om dit najaar de successen van het project Kansen4Kinderen met de betreffende DG's te delen.

Familie Katerberg

Met gedeputeerde Henk Jumelet en provinciesecretaris Wim Brenkman werd een groep op melkveebedrijf Katerberg te Diphooen door een aantal agrarisch ondernemers bijgepraat over hun projecten: het IBP 'Samenwerking akkerbouw-veehouderij', de Regio Deal Natuurinclusieve Landbouw en het project Duurzame Melkveehouderij Drenthe. De agrariërs deelden hun ervaringen bij het verduurzamen van hun bedrijven.

Zon, wind en groen gas

Gedeputeerde Tjisse Stelpstra leidde zijn gasten langs een aantal plekken die van belang zijn in het kader van de energietransitie. Bij GZI Next Emmen wordt de voormalige gaszuiveringsinstallatie (GZI) van de NAM omgevormd tot een energiehub met een mix aan energie uit zon, waterstof en groen gas. Windpark Drentse Monden en Oostermoer werd bezocht, in het noordelijk deel van de Drentse Veenkoloniën, waar 45 turbines stroom voor ongeveer 170.000 huishoudens produceren. Tot slot werden de Solarfields

Hollandia - Vloevelden bezocht, één van de grootste zonneparken in Nederland, 100 hectare grond met de opstelling van 300.000 panelen. Tijdens het werkbezoek heeft Tjisse Stelpstra het belang benadrukt van instrumenten en middelen om investeringen in waterstof rendabel te maken. Hij heeft aangeboden om hierin samen met het ministerie samen op te trekken.

AJ DEUR MIEN OGEN KIEKT,
DAN VUUL JIJ OK DE MAGIE

(Martijje Lubbers)

TOT SLOT

Wij dank jullie allen voor jullie aanwezigheid tijdens dit aangename en constructieve samenzijn. We hopen natuurlijk dat dit werkbezoek tot mooie concrete resultaten zal leiden. Laten we in ieder geval contact met elkaar blijven houden, we zien jullie heel graag terug in onze mooie provincie. Als het aan ons ligt, maken we hier een mooie traditie van en zien; jullie hebben immers ervaren hoe goed het hier toeven is.

Hartelijke groeten uit Drenthe!

PASPOORTEN

Jetta Klijnsma is sinds 1 december 2017 commissaris van de Koning in de provincie Drenthe. Zij is voorzitter van Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten.
j.klijnsma@drenthe.nl
06 55781091

Cees Bijl (PvdA) is sinds 2016 lid van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe. In zijn portefeuille zitten (onder meer) financiën, verkeer en vervoer, arbeidsmarkt en onderwijs en cultuur.
c.bijl@drenthe.nl
06 55785715

Henk Brink (VVD) is sinds april 2011 lid van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe. In zijn portefeuille zitten onder andere economie, recreatie en toerisme, ruimtelijke ordening en sport.
h.brink@drenthe.nl
06 50518781

Henk Jumelet (CDA) is sinds 2015 lid van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe. In zijn portefeuille zitten natuur, landbouw, toezicht en handhaving en de Regio Deals.
h.jumelet@drenthe.nl
06 52490024

Hans Kuipers (GroenLinks) is sinds 2019 lid van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe. In zijn portefeuille zitten onder meer de sociale agenda, water en klimaatadaptatie, wonen en de waterschappen.
j.n.kuipers@drenthe.nl
06 50075022

Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) is sinds 2015 lid van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe. In zijn portefeuille zitten onder meer klimaat, energie, de Regionale Energie Strategie en Europa.
t.stelpstra@drenthe.nl
06 55873910

Wim Brenkman is sinds 2018 provinciesecretaris van de provincie Drenthe. Hij is de eerste adviseur van het college van Gedeputeerde Staten en geeft leiding aan de provinciale organisatie.
w.brenkman@drenthe.nl
06 51284295